

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Duuniloikka
Hakemusnumero	208277
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Nuorten Ystävät ry
Toteuttaja	
Toimintalinja	TL4
Erityistavoite	Et 4.1 Polkuja töihin
Alkamispäivämäärä	1.3.2025
Päättymispäivämäärä	29.2.2028

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Tiivistelmä

TE24 -uudistuksen myötä maassamme tapahtuu historiallinen rakenteellinen muutos, kun työllisyyspalvelut siirtyvät kokonaan kuntien vastuulle. Muutos on herättänyt huolta ja julkista keskustelua. Järjestävätkö kunnat enää vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työnhakijoiden palveluita entiseen malliin vai siirtyykö painopiste helpommin työllistyvien palveluihin? Duuniloikka vastaa tähän huoleen ja tukee työnhakijoita tehokkaasti avoimille työmarkkinoille hallitusohjelman mukaisesti työhön kannustaen.

Duuniloikka on Nuorten Ystävät ry:n hallinnoima kolmevuotinen kehittämishanke, joka toteutetaan kahde maakunnan alueella yhteistyössä Oulun ja Rovaniemen kaupunkien työllisyyspalveluiden kanssa. Hankkeessa kokeillaan ja sovelletaan kansainvälistä IPS-mallia (Individual Placement and Support), joka on vahvaan tutkimusnäyttöön perustuva ja kehitetty erityisesti mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden henkilöiden työllistymisen tukemiseen. Laatuksien mukaisen IPS-työhönvalmennuksen tavoitteena on aina työllistyminen palkkatyöhön avoimille työmarkkinoille.

Tässä hankkeessa IPS-mallia kokeillaan pitkään työttömänä olleiden ja täsmätyökykyisten työnhakijoiden työllistymisen tukemiseen. Nopea työnhaku ja työpaikalla tapahtuva työhönvalmennus ovat keskeisiä toimenpiteitä yksilöllisessä työskentelyssä. THL:n mukaan suoraan työpaikalla tapahtuvan IPS-työhönvalmennuksen työllistymistulokset ovat kaksin- tai kolminkertaiset verrattuna vastaaviin työllistymispalveluihin.

Työnantajilla on keskeinen rooli, kun tavoitteena on asiakkaiden työllistyminen. Työnantajayhteistyön tavoitteena on tukea työnantajia löytämään uusia keinoja vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden palkkaamiseen erityisesti työvoimapulasta kärsivillä aloilla. Hankkeessa työskennellään intensiivisesti ja konkreettisesti pohjoissuomalaisten eri alojen työnantajien kanssa kummankin hankepaikkakunnan tarpeiden mukaan. Työnantajien rekrytointikäytänteet ovat muuttuneet eikä avoimia työpaikkoja laiteta enää julkiseen hakuun niin paljon kuin aikaisemmin. Tämän vuoksi piilotyöpaikkojen löytäminen on oleellinen osa työnantajayhteistyötä.

Hankkeen määrällisenä tavoitteena on tavoittaa noin 450 työnhakijaa ja 350 työnantajaa. Hankkeessa mukana olevien toimijoiden käytännön kokemusten kautta arvioidaan, vastaako IPS-

malli vaikeasti työllistyvän heterogeenisen työnhakijaryhmän ja samalla eri alojen työnantajien tarpeisiin. Kehittämistyön tuloksena yli puolet työnhakijoista joko työllistyy avoimille työmarkkinoille tai aloittaa opinnot hankkeen aikana.

Kohdealue

Pohjois-Pohjanmaa, Lappi

Kunnat

Oulu ja Rovaniemi

Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Oulussa työskennellään pääasiassa täsmätyökykyisten ja pitkään työttömänä olleiden yli 50-vuotiaiden työnhakijoiden kanssa, joilla on motivaatio ja halu päästä takaisin työelämään. Syyskuun 2024 työllisyyskatsauksen (09/2024) mukaan Oulussa on lähes 1400 työnhakijaa, joiden työkykyyn vaikuttaa jokin vamma tai pitkäaikaissairaus, jolloin voidaan puhua täsmätyökykyisyydestä. Lisäksi Oulussa on noin 3700 yli 50-vuotiasta työnhakijaa, joista todennäköisesti iso osa pitkään työttömänä olleita työnhakijoita. Oulussa kohderyhmään kuuluvia työnhakijoita arvioidaan olevan ainakin 3000 henkilöä.

Rovaniemellä kohderyhmänä ovat kaikki pitkään työttömänä olleet ja täsmätyökykyiset työhakijat ilman ikärajausta. 09/2024 Rovaniemellä pitkään työttömänä olleita työnhakijoita oli 797 henkilöä ja täsmätyökykyisiä 446 henkilöä. Oletettavaa on, että täsmätyökykyisistä osa on ollut myös pitkään työttömänä ja kohderyhmän arvioidaan olevan Rovaniemellä reilut 1000 henkilöä.

Hankkeen toisena ja yhtä tärkeänä kohderyhmänä ovat Oulun ja Rovaniemen työssäkäyntialueiden yritykset sekä julkisen - ja kolmannen sektorin työnantajat, joilla on lisätyövoiman tarvetta, piilotyöpaikkoja ja halukkuutta lähteä yhteistyöhön hankkeen kanssa

Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Työyhteisöt, jotka työllistävät hankkeeseen osallistuvia työnhakijoita ja tarvitsevat tietoa erilaisten työnhakijoiden kohtaamiseen työpaikoilla. Hankepaikkakuntien työllisyys- ja elinkeinopalveluiden työntekijät, jotka kuuluvat työnhakijoiden moniammatillisiin verkostoihin.

Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

1 Työnhakijoiden työelämävalmiudet paranevat käytännön työelämäkokemusten kautta, jonka seurauksena entistä useampi työnhakija työllistyy tai aloittaa opinnot, jotka vastaavat tämän päivän työelämän tarpeisiin

2 Työnantajat löytävät uusia keinoja, saavat lisää tietoa ja tukea vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden palkkaamiseen ja sitä kautta tarvitsemaansa työvoimaa erityisesti työvoimapulasta kärsivillä aloilla Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa.

3 Hankkeen käytännön kokemusten pohjalta syntyy vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden tarpeisiin soveltuva työllistymismalli, joka perustuu kansainvälisiin laatukriteereihin, intensiiviseen työnantajayhteistyöhön ja työpaikoilla tapahtuvaan työhönvalmennukseen. Kaikki edellä mainitut tavoitteet tähtäävät entistä parempiin työllistymistuloksiin kaikilla hankepaikkakunnilla esimerkiksi digitalisaatiota, oppisopimuskoulutuksia ja vertaistukea hyödyntäen.

Hankkeessa kontaktoidaan yli 450 työnantajaa ja toimintoihin osallistuu noin 350 työnhakijaa. Kehittämistyön tuloksena yli puolet työnhakijoista joko työllistyy avoimille työmarkkinoille tai aloittaa opinnot kolmevuotisen hankkeen aikana.

Millä konkreettisilla toimenpiteillä hanke saavuttaa kuvatut tavoitteet?

Toimenpide 1

IPS-mallin mukainen ja kansainvälisiin laatukriteereihin pohjautuva yksilöllinen työhönvalmennus, joka etenee viisivaiheisen prosessin mukaan:

- 1) palveluun hakeutuminen ja työhönvalmennuksesta sopiminen työnhakijan kanssa
- 2) Työnhakijan osaamisen kartoittaminen ja ammatillinen profilointi voimavarakeskeisin menetelmin
- 3) Nopea työnetsintä avoimilta työmarkkinoilta niin että työnhakija on itse aktiivisesti mukana
- 4) Tuesta sopiminen työnantajan kanssa
- 5) Tuki työssä ja työsuhteen ylläpitämisessä erikseen työnhakijan ja työnantajan kanssa sovittavalla tavalla sekä tarvittava yhteistyö työnhakijan tukiverkostoon kuuluvien toimijoiden kanssa.

Kaikilla työnteosta kiinnostuneilla työnhakijoilla on mahdollisuus päästä työhönvalmennukseen riippumatta esimerkiksi työntekovalmiutta koskevista arvioista, oireista, oppimisvaikeuksista, henkilön ulkoisesta olemuksesta jne. Työnhakijoita ei seulota virallisesti eikä epävirallisesti ja heidän on mahdollista päästä työhönvalmennukseen joko ammattilaisten tuella tai hakeutumalla omaehtoisesti hankkeen toimintaan. Työnhakijoiden ohjautuminen hankkeeseen edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupunkien ja kuntien työllisyyspalveluiden kanssa. Työhönvalmentajat tapaavat työnhakijoita säännöllisesti kasvokkain erityisesti työn aloittamisen vaiheessa, viikoittain ensimmäisen kuukauden aikana ja jatkossa vähintään kuukausittain. Kun työntekijän tilanne on vakaa ja työnteko sujuu ongelmitta, vähennetään työhönvalmentajan tukea pikkuhiljaa yhdessä sovitulla tavalla.

Toimenpide 2

IPS-mallin mukainen ja kansainvälisiin laatukriteereihin pohjautuva yksilöllinen työnantajayhteistyö

Jalkautuva yritys- ja työnantajayhteistyö on keskeinen ja konkreettinen toimintatapa hankkeen aikana. Jalkautuva työpaikalla tapahtuva työ madaltaa työnhakijoiden kynnystä aloittaa työkokeilu tai työsuhte sekä helpottaa työnantajien rekrytointityötä mm. sopimusten tekemisessä ja työtehtävien räätälöinnissä. Hankkeeseen osallistuu suunnitelman mukaan 450 yritystä.

Työnantajayhteistyön lähtökohtana on työmarkkinoilla olevien avointen työpaikkojen sijaan etsiä ns. piilotyöpaikkoja työnhakijoiden mielenkiinnon kohteiden, toiveiden ja henkilökohtaisten tavoitteiden perusteella aina kun se on mahdollista.

Työnantajakoordinaattorit rakentavat luottamuksellista suhdetta työnantajiin tapaamalla heitä henkilökohtaisesti useita kertoja. Tapaamisten tarkoituksena on työnantajien tarpeiden ymmärtäminen ja tiedon välittäminen siitä, minkälaista tukea hanke voi tarjota työnantajille. Työnhakijoiden vahvuuksien esiin nostaminen on keskeinen osa työnantajayhteistyötä ja työllistymiseen tähtäävää prosessia.

Toimenpide 3

Vertaistuellinen ja koulutuksellinen ryhmätoiminta

Ryhmämuotoiset tapaamiset toteutetaan sekä työnhakijoiden että työnantajien kesken aina tarvelähtöisesti. Työnhakijoiden tarpeista nousevia teemoja voivat olla mm. työnhaussa tai työelämässä tarvittavien digitaitojen vahvistaminen, omien voimavarojen ja vahvuuksien tunnistaminen, työkyky ja oma hyvinvointi, oman osaamisen markkinointi esille tuomisessa jne. Lisäksi työnhakijoille järjestetään tarvittaessa työllistymistä edistäviä kortti- ja lyhytkoulutuksia, yritysvierailuja, vertaistukiryhmiä jne. Työnhakijoiden kanssa tehtävässä työssä oman toimijuuden vahvistaminen on keskeistä, jotta aidosti kohderyhmän tarpeisiin vastaaminen onnistuu. Työnantajille suunnattujen ryhmien sisällöt voivat olla mm. rekrytointiosaamiseen tai työkyvyn tukemiseen liittyviä tapaamisia tai lyhyitä webinaareja.

Kummankin kohderyhmän tarpeista nousevaa ryhmätoimintaa järjestetään työpajoissa, työkohtaamoissa, webinaareissa ja tasokkaissa koulutustilaisuuksissa. Työnhakijoille suunnatut korttikoulutukset, työnantajien tapaamiset ja muut hankkeen järjestämät tapahtumat kustannetaan hankerahoituksella.

Toimenpide 4

Etäyhteyksien hyödyntäminen työhönvalmennuksessa

Pitkien välimatkojen vuoksi kehitetään digitaalista etävalmennusta ottamalla käyttöön saavutettava, tietoturvallinen ja helppokäyttöinen virtuaalinen oppimis- tai valmennusympäristö. Esimerkkinä tällaisista ympäristöistä ovat kotimaiset Howspace tai Priima. Halukkaat työnhakijat osallistuvat alustojen testaamiseen yhdessä hanketyöntekijöiden kanssa ennen hankintapäätöstä.

Virtuaalisissa ympäristöissä ja ryhmätyötiloissa työnhakijoille voidaan jakaa tietoa ja sisältöjä monipuolisesti ja keskitetysti yhdessä paikassa. Ryhmien jäseniä osallistetaan valmennukseen tuottamalla monipuolista ja tarpeenmukaista sisältöä. Työskentely oppimisympäristössä on ajasta ja paikasta riippumatonta. Kun työnhakija saa itsenäisesti päättää missä ja milloin hän työskentelee, uskomme motivaation ja sitoutumisen kasvavan valmennukseen.

Mikäli työnhakijoilla on puutteelliset tai olemattomat digitaidot tai mobiililaitteet, etävalmennus aloitetaan opettelemalla laitteiden ja alustan käyttö käytännönläheisesti. Järjestöllä on mahdollisuus saada kierrätettyjä ja toimivia mobiililaitteita työnhakijoiden käyttöön hankkeen aikana. Etävalmennuksen rinnalla järjestetään määräajoin ryhmämuotoisia kasvokkaisia tapaamisia erityisesti siirtymävaiheessa, kun työnhakija aloittaa työt tai työkokeilun työpaikalla.

Toimenpide 5

Tuettu oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutus on vähän käytetty keino päivittää omaa osaamista joko ammatillisella perustutkinnolla tai tutkinnon osalla pääsääntöisesti työssä oppien. Oppisopimus soveltuu erityisesti niiden työnhakijoiden työllistymisen tukemiseen, jotka oppivat parhaiten käytännön tekemisen kautta eivätkä menesty perinteisessä teoriapainotteisessa opiskelussa. Tuettu oppisopimuskoulutus tarkoittaa nimensä mukaisesti sitä, että opiskelija saa tarvitsemansa työhönvalmentajan tuen oppisopimusprosessin eri vaiheissa. Tuen tarve voi liittyä mm. opintopolun suunnitteluun, työtehtävien räätälöintiin opintojen edetessä, erilaisten oppimisstrategioiden käyttöön, sosiaalisten taitojen tai elämänhallinnan tukemiseen jne. Työhönvalmentajan tuki varmistaa ennakoivasti, että oppisopimuksen tavoitteet saavutetaan ja pysyvä tai pitkäaikainen palkkatyö on realistista saavuttaa. Seudullisten tarpeiden ja toiveiden mukaan tuettua oppisopimuskoulutusta kehitetään erityisesti Rovaniemellä yhteistyössä ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Toimenpide 6 Monialainen verkostomainen yhteistyö

Kummallakin hankepaikkakunnalla järjestetään vähintään kerran vuodessa kunnan työllisyshoidon ja elinkeinotoimen yhteinen kehittämisyöpä ja palautekeskustelu hankkeen toimenpiteistä, tuloksista ja tarvittavista uusista kehittämiskohteista hankekumppaneiden yhteisen päämäärän kirkastamiseksi. Hankkeen toimenpiteitä voidaan muokata kulloisenkin tilanteen mukaan vastaamaan parhaalla mahdollisella tavalla seudulliseen työmarkkinatilanteeseen. Verkostoyhteistyötä tehdään aktiivisesti muiden seudullisten hankkeiden, työllisyysalueiden ja oppilaitosten kanssa. Kun toimijat tuntevat toistensa toiminnan, päällekkäinen työn riski vähenee ja aito kumppanuuteen perustuva yhteinen työ syvenee.

Toimenpide 7

Kansainvälisen IPS-mallin kokeilu ja arviointi

Hankkeessa mukana olevien toimijoiden käytännön kokemusten ja kokeilujen kautta hankkeen viimeisenä vuonna arvioidaan, vastaako IPS-malli vaikeasti työllistyvän heterogeenisen työnhakijaryhmän ja samalla eri alojen työnantajien tarpeisiin. Arviointitietoa kerätään kerran vuodessa toteutetun kohderyhmille ja kumppaneille suunnatun palautekyselyn, työllistymistulosten ja vaikutusketjuanalyysin avulla.

Toimenpide 8

Aktiivinen ja monikanavainen viestintä sekä hankkeen kohderyhmille että suurelle yleisölle ennakkoluulojen vähentämiseksi ja asenteiden muuttamiseksi täsmätyökykyisiä ja pitkään työttömänä olleita työnhakijoita kohtaan.

Kohderyhmien tiedottaminen tapahtuu monikanavaisesti työnhakijoiden ja työnantajien toiveiden ja mahdollisuuksien mukaan puheluiden, sähköpostin, sosiaalisen median, viestien ja tiedotteiden avulla. Suurelle yleisölle viestitään onnistuneita ja miksei haasteellisiakin työllistymistarinoita, työnhakijoiden, työnantajien ja kuntakumppaneiden kokemuksia maakuntarajat ylittävästä yhteistyöstä.

Hankkeelle suunnitellaan sekä sähköinen että tarvittaessa painettu esite tehokkaan markkinoinnin käynnistämiseksi. Hankkeen edetessä markkinoinnissa käytetään autenttista video- ja kuvamateriaalia erityisesti sosiaalisen median viestintää varten, mikäli kuntakumppanit, kohderyhmien edustajat ja hankekumppanit lähtevät mukaan viestinnälliseen yhteistyöhön.

Tulokset

Hankkeen toiminnan tuloksena syntyy kaikille työnhakijoille soveltuva IPS –toimintamalli, joka vahvistaa vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden työelämäosallisuutta, työelämävalmiuksia, työllistymisen mahdollisuuksia, verkostoitumista sekä yhteiskuntaan integroitumista Pohjois-Suomessa.

Hankkeessa mukana olevien työnantajien asenteet vaikeasti työllistyviä työnhakijoita kohtaan muuttuvat positiivisemmaksi onnistuneiden rekrytointien ja hankkeen tarjoamien tukitoimien ansiosta. Tämä madaltaa pohjois-suomalaisten työnantajien kynnystä palkata vaikeasti työllistyviä työnhakijoita.

Palvelujärjestelmän näkökulmasta aktiivinen ja ulospäin suuntautuva työ hankepaikkakuntien työllisyystoimijoiden verkostossa tiivistyy ja hyviä toimintamalleja jaetaan avoimesti tämän hankkeen osalta. Tietoisuus muiden toiminnasta vähentää päällekkäinen työn riskiä.

Hankkeen toimintamallia, tuloksia ja kokemuksia levitetään monipuolisesti eri tiedotuskanavien kautta onnistuneina työllistymisen tarinoina, blogikirjoituksissa ja eri organisaatioiden järjestämissä valtakunnallisissa ja alueellisissa tapahtumissa, joihin NY osallistuu vuosittain esittelemään hyviä käytänteitä.

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen toimintamalleista ja IPS -mallin mukaisesta työotteesta jaetaan tietoa jo hanketyöskentelyn aikana siitä kiinnostuneille. Hanketyön jälkeen pysyvien toimintamallien uskotaan jäävän paikkakunnalle tiiviin yhteistyön ansiosta niin työnantajayhteistyöhön kuin työhönvalmennukseen liittyen.

Hankkeessa kehitetyt toimintamallit voidaan vapaasti ottaa käyttöön ja eri toimijoiden uskotaan ottavan rohkeammin ja matalalla kynnyksellä kontakteja esimerkiksi työnantajiin. Hanketyön tuloksia ja työllistymisen tarinoita levitetään laajasti ja monipuolisesti sosiaalisen median eri kanavilla

Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

BusinessOulu työllisyyspalvelujen edustaja

Rovaniemen kaupungin työllisyyspalvelujen edustaja

Työllisyysalueen edustaja

Työnantajien edustaja, voi vaihtua kokouspaikkakunnan mukaan.

Työnhakijoiden edustaja, voi vaihtua kokouspaikkakunnan mukaan.

Nuorten Ystävät ry (1)

Kaikkia organisaatioita pyydetään nimeämään ohjausryhmään varsinainen jäsen ja varajäsen mielellään elinkeinopalveluista.

Lisäksi ohjausryhmään kutsutaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvio ja rahoitus:			
Palkat	903 617 €	EU+valtio	1 012 051 € (80 %)
FR 40 %	361 446 €	Yksityinen (oma)	59 362 € (4,7 %)
		Kunta	193 650 € (15,3 %)
		(Oulu 98 825 €, Rovaniemi 98 825 e)	
Yht.	1 265 063 €		
Rahoitus jakautuu maakuntien kesken 50/50			
Hankkeeseen osallistuvien määrä: 400 asiakasta (työtön tai tm.ulkop.), 350 yritystä			
Hankkeeseen palkataan 6 kokoaikaista työntekijää			

Kustannusarvio ja rahoitus suunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	1 265 065 €
Hankkeen rahoitus suunnitelma yhteensä	1 265 065 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	1 012 051 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

<p>Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa hyvin toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.1 Polkuja töihin. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (28/47) tullakseen rahoitetuksi. Hankkeessa vahvistetaan vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden työelämäosallisuutta, työelämävalmiuksia ja työllistymisen mahdollisuuksia. Hankkeessa myös tuetaan työnantajia rekrytoinneissa ja erityisesti aliedustettujen ryhmien palkkauksessa.</p> <p>Arviointipisteet: 28/47</p>
--

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

<p>Pohjois-Pohjanmaan ELYn eura-rahoituskokous 27.11.2024 Lapin sihteeristön hanketyöryhmä 10.12.2024 Lapin MYRS 17.12.2024 Lapin MYR 3.2.2025 Pohjois-Pohjanmaan MYRS 28.1.2025</p>
--

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä